

YUSUF ÇAĞLAYAN

SOSYOLOJİK SAVAS

Jeokültür, Jeopolitik, Jeogüvenlik /

SOSYOLOJİK SAVAŞ
Jeokültür, Jeopolitik, Jeogüvenlik
YUSUF ÇAĞLAYAN

1.Bölüm
SOSYOLOJİK SAVAŞIN
FARKINDA OLMAK

Savaşın Değişen Yüzü: Sosyolojik Savaş

29 Ağustos 2017 tarihinde ABD Kara Harp Akademisi öğretim üyesi Prof. Dr. Antulio Echevarria tarafından, Pennsylvania'da "Savaşın Teorileri ve General Von Clausewitz" isimli bir konferans verildi. Konferansta Prof. Echevarria, geçmişten günümüze savaşın değişen yüzünü analiz etti. Bu analizinde, savaşın dinamik, akışkan ve bileşik olan tabiatını tanımlamak için, İngilizcesi Trinity olan, Türkçeye "Üçlü Sacayağı" olarak çevirebileceğimiz Clausewitz'in geliştirip kullandığı bir modeli esas aldı.

Prof. Echevarria, Clausewitz'in geliştirdiği bu modele göre, günümüzdeki savaşın yeni yüzünün, şu üç soruya verilecek cevaplarla anlaşılabileceğini ifade etti:

Muhasım sivil toplumun tabiatı, yani sosyolojik yapısı nedir?

Muhasım askeri gücün sivil toplum ile ilişkisi ve toplumsal temelleri nedir?

Muhasım askeri gücün siyasi yapı (hükümet) ile ilişkisi ve siyasi temelleri nedir?

Günümüz savaşlarının tabiatı, ortak noktası toplum olan bu üç boyutun bileşenidir.¹

Askeri yapı da, hükümet de neticede toplumun yansıması, kurumlaşmış biçimdir. Dolayısıyla da, günümüz savaşları toplum yapısı merkeze alınarak tanımlanabilecektir.

1 https://www.youtube.com/watch?v=_cxsLGbvAgM

Mevcut Amerikan veya Batılı modellerde, savaş hakkındaki teoriler, strateji teorileri ve askeri teorilerde, savaşın sosyolojik boyutu hep belirsiz kalır. Hâlbuki savaşların esas bileşeni sosyolojik yapıdır. Dolayısıyla bütun savaşların ana bileşeni olarak, sivil toplumun tabiatı karşımıza çıkmaktadır ki, hedefi sosyolojik alan hâkimiyeti olan bir savaşın kavramsal karşılığı “Sosyolojik Savaş” olabilir.²

Bilimsel disiplinler, sadece olana dair gerçek bilgileri araştırmakla yetinmeyip, her disiplin kendi alanındaki olana ve gerçekteşene dair yasaları tespit ederek, bu yasaları hayata ve geleceğe uygular. Toplum bilimlerinin konusunu da sadece geçmiş, olmuş bitmiş sosyal olaylarla sınırlandırmak doğru değildir.

Sosyoloji, toplumsal bir olayın hal ve geçmişteki oluşum süreçlerini inceleyerek, geleceği biçimlendiren, müdahale etme imkânlarını da araştıran ve uygulayan bir bilim dalıdır. Her bilim disiplini gibi, sosyoloji biliminin de saha ile ilgisi vardır. Bu ilgi sadece olanı anlama ve açıklama ile sınırlı değildir. Sosyoloji disiplini, aynı zamanda geleceğe dönük olarak saha ile buluşan bir bilim disiplinidir.

Batılı devletler sosyoloji disiplinini, toplumsal olayları sadece açıklayan bir bilim olarak değil, kurgulayan ve inşa eden bir bilim dalı olarak kabul etmişler ve uygulamışlardır.

İnsan faktörünün zihni yapısındaki değişimlerle orantılı olarak davranışlarının değiştiği ve bunun da toplumsal yapıya aksettiiği bir vakiadır.

Antropoloji, ‘strüktürel fonksiyonalizm’ başlığı altında kuramsal modeller üretmiş, bu teori Malinowski ve Parsons gibi antropolog ve sosyologların eserleri yoluyla, akademik olarak güçlü bir nüfuza sahip olup, aynı zamanda Batılı

2 Dr. Hüseyin Kemal Bayazıt, Eski Kara Harp Okulu Öğretim Görevlisi.

olmayan toplumların politik değişimi için, yeni kuramsal metodolojiler sunmuştur. Strüktürel fonksiyonalizm, her bir toplumun, tarih ve geleneklerine uygun olarak kurulmuş yapıları barındırdığına işaret ediyordu. Bu yapılar, politik, ekonomik ve sosyal fonksiyonları yerine getirmektedir. Herhangi bir toplumu değişikliğe uğratmak için, onun yapıları değiştirilmeli; ta ki, fonksiyonları otomatik olarak değişsin.³

Özellikle toplumların kolonizasyonu amacıyla gerçekleştirilen müdahaleler, daha çok sosyal bilimlerin konusunu oluşturmaktadır. Sosyal bilimlerin gelişmediği ilk sömürgecilik döneminde, misyoner çalışmalarından yararlanıldı. 19 ve 20. yüzyıllarda temelleri atılan antropoloji ve sosyoloji gibi toplumbilim disiplinleri, İslam toplumlarının sömürgeleştirilmesinde son derece kurnaz bir saldırı biçimi olarak ortaya çıkıyordu.⁴ Cemil Meriç'in Batı sosyolojisine dair eleştirileri, Batı sosyolojisinin, Batı içi ve Batı dışı güç çatışmalarının bir ögesi olmasında odaklanmaktadır.⁵

Sosyoloji, toplumsal değişim süreçlerinin dinamiklerini, farklı süreçlere kaynaklık eden etkenleri belirlemek, böylece mevcut hali değiştirmek ve geleceği bu veriler doğrultusunda kurgulamak bilimi olarak karşımıza çıkıyor. Nitekim 18. yüzyılda, "Toplumların ne olduklarından çok nasıl olmaları gerektiğini araştırmak öne çıkan bir eğilimdi."⁶ Sonuçta, eğitim sistemlerinin kurumlaşması ve toplumların geleceğinin bütünüyle eğitim alanındaki başarılarla bağlı olması da, değişimin yönlendirilebilirliğini açık bir şekilde ortaya koymuş bulunuyor.

3 Hüseyin, 2006, s. 98-99.

4 A.g.e. s. 97.

5 Şentürk, 2010, s. 216.

6 Ergun, 2010, s. 39.

Tıpkı bireylerde olduğu gibi, toplumsal boyutta da kendini gösteren insanın iyi ve kötü eğilimleri, toplumları da iyi veya kötü bir özne haline getirir. İşte, toplumların bu iki yönlü doğası, sosyolojik kurgular için ana zemini oluşturur. Belki geleceğin tüm detaylarıyla öngörülmesi ve kurgulanması mümkün olmayabilir. Ancak, geçmişe ve hale bakılarak gidişatın doğrultusu ve bunu değiştirme imkânları pekâlâ kestirilebilir.

Yani sosyologlar, toplumları sadece oldukları gibi ya da fiili yaşamları içinde incelemeyiz; nasıl olmaları gerektiğini ve bunu sağlamak için gerekli müdahale yöntem ve araçlarını da inceler. İncelemekle kalmaz, toplumların tasavvur edilen yönde biçimlenmesi için gerekli müdahale süreçlerini kurgulayıp yönetirler.

Rakip toplumları güçlü kılan dinamikleri hedef almak, bu dinamiklerin özelliğine göre savaş türünü gerekli kılmaktadır. Toplumlar gücünü inanç ve değerlerinden, dayanışmasından, bu temeller üzerine yapılandırılmış kurumlarından aldığına göre, etki altına alınacak hedefleri de bunlar oluşturacaktır.

Dayanışmadan, sosyal dayanışma, siyasal ve ekonomik dayanışma ve hatta askeri dayanışmayı kastediyoruz. Bütün bu dayanışmaların temelinde toplumun ortak kimlik değerleri vardır. Ortak kimlik, toplumun bütün bireylerini ve kesimlerini bir bütünün parçası haline getiren ve “biz” yapan kimliktir. Toplumların dayanışma kapasitesi, bu kimliğin zayıflığı veya canlılığı ile doğru orantılıdır.

İşte toplumların dayanışma dinamiklerini ve bu dayanışmadan beslenen kurumlarını hedef alan savaş türleri, klasik sıcak savaş, soğuk savaş, psikolojik savaş, asimetric savaş, ekonomik ve politik savaş, iç savaş, gayri nizami harp, hibrit

ve siber savaş, terörizm ve daha da çoğaltacağımız bir dizi savaşlar olarak karşımıza çıkar.

Savaşın her türünün alt yapısı sosyal güçtür. Savaşların taarruz ve savunma boyutu sosyolojik savaşta da vardır. Gerçekte bütün bu savaş türlerinin tek hedefi vardır: Rakip gücün azim ve iradesini kırmak, kendi iradesini kabul ettirmek; dayanışmasını ve dolayısıyla da sosyolojik bütünlüğünü ortadan kaldırmak ya da kendi amaçları açısından fonksiyonel özelliklerle sınırlı sosyolojik bir yapıya dönüştürerek kontrol altına almaktır. Bu tür sosyolojik hedefler, savaşın sosyolojik odaklı bir boyuta evrilmesi sonucunu doğurmaktadır ki, biz savaşın bu türünü “sosyolojik Savaş” olarak tanımlıyoruz.

Sosyolojik savaş, “sosyal bilimcilerin zihniyeti ile”⁷ kurgulanıp yürütülen, sosyolojik kodlara odaklı bir savaş türüdür. Hedeflenen sonuçlara uygun psikoloji ve sosyoloji oluşturma faaliyetidir. Sosyoloji kuramlarının savaş fenomenine uygulanarak, hedef toplumun işleyişine; bütünleşme ve dayanışma dinamiklerine yöneltilen sosyolojik etki odaklı müdahaleleri ifade eden bir kavramdır.

Batı savaş algısında, klasik savaş yapıları da sosyolojik savaş stratejisinin taktik bir bileşenidir. Çünkü sıcak savaşlar da, sosyolojik süreci etkiler. Klasik savaşlar da sosyal bir olay olup, sosyolojik savaşın, sıcak savaş formuna dönüşmüş halidir. Daha geniş bir sosyal olay sürecinin bir parçasıdır.

Sanayileşmiş Batılı devletlerin sistematik ve kurumlaşmış bir sosyolojik savaş stratejisi mevcuttur. Hasım devletlere gerçekleştirilen sosyolojik saldırılarda, “siyasi, ekonomik, toplumsal [kültürel] ve askeri ağların birlikte kullanımı vardır.”⁸ Bu sebeple İngiliz donanması daima üç farklı grup-

7 Toptaş, 2009, s. 218.

8 Hammes, 2004, s. 207-223; akt. Toptaş, 2009, s. 100.

tan oluşmuştur: Muharip sınıflar (savaşçılar), deniz ve kara bilimciler (arkeologlar dâhil) ve toplum bilimciler...⁹

Günümüzde artık klasik savaşları da sosyolojik savaşlardan ayrı tutmanın imkânı kalmamıştır. Batı savaş literatüründe, sosyolojik savaş kavramı, diğer bütün savaş türlerini kendi bileşeni haline getirmiş ve açık ve örtülü bir şekilde örgütlenmelerle giderek kurumlaşmıştır. İleri Batı toplumları, 1890 küreselleşmesi ile sonuçlanan modern sosyolojik savaş aşamasını geçmiş ve artık günümüzde postmodern ve dijital sosyolojik savaş aşamasına ulaşmışlardır.

Sosyolojik savaş, esasta bir kavramlar savaşıdır. Toplumların dayanışmasındaki temel kavramların ortadan kaldırılması ve iinin boşaltılarak, ayrıştırıcı kavramların yaygınlaştırılması ile yürütölen bir savaştır.

Bütün savaş türlerinin odaklandığı etki, hasım üzerinde hâkimiyet kurmaktır. Ancak sosyolojik etki odaklı bir savaşta, hâkimiyet kavramı ve dolayısıyla da alan hâkimiyeti kavramı farklı bir anlam kazanmıştır. Artık toplumlar üzerinde, sadece asker ve silahlarla değil; bilgi, teknoloji, kitle iletişim araçları ile ve toprakları değil; beyinleri, zihinleri, kalpleri ve duyguları işgal edilerek; bilinçleri sömürgeleştirilerek hâkimiyet kurulmaktadır.

Sosyolojik savaşın ana hedefi insan unsurudur. Geçmişte toprak üzerinde hükümranlığ kurmayı önceleyen savaşlar, günümüzde giderek insan üzerinde hükümranlığ kurmayı öncelemeye; dolayısıyla da sosyolojik alan hâkimiyeti kurmaya başlamıştır. Bu da savaşların doğasını, sosyolojik etki odaklı operasyonlara öncelik verecek şekilde değiştirmiştir.

9 Yıldız ve Yaşar, 2012, s.212

Sosyolojik Savaşın Tarihsel Geçişi

Sosyolojik savaş, sosyal olgu ve olayların tarihi kadar eskidir. Tıpkı, çekim kanununun başından beri mevcudiyeti bir vakıa iken, tarihin belli bir döneminde varlığının farkına varılması ve bir kavram olarak ifade edilmesi, sanayi ve teknolojiye uygulanması gibi, sosyolojik savaşın da keşfedilmesi oldukça yeni olabilir. Ancak bu, sosyolojik savaş vakıasının tarihçesini değiştirmeyecektir. Sosyolojik savaş, savaş vakıasının tarihi kadar eskidir. Yani sosyolojik savaş, yeni bir olgu değil, yeni bir kavramdır.

Sosyolojik savaşın tarihçesi, insanın tarih sahnesine çıkışı ve biyolojik bir organizmadan sosyal bir organizmaya dönüşmesi ile başlayan bir süreçtir.

Sosyal hayata katılım arttıkça insan ilişkileri de karmaşıklaşmıştır. İlişkiler; birey-birey, birey-toplum ve toplum-toplum boyutları kazanmıştır. Tarihi süreç içinde ilişki boyutlarının toplum-toplum düzeyi kazanması, doğal etkileşimlerin yanında, planlı etkileşimleri de başlatmıştır. Çünkü erken tarihsel dönemlerdeki doğal süreçler giderek yerini daha planlı, daha gizli, daha önceden tasarlanan sosyolojik süreçlere bırakmaktadır.

Bu planlı etkileşimler, günümüzdeki çok karmaşık sosyal organizmalar ve bu organizmaların çok karmaşık davranışlarına kadar değişen, gelişen ve giderek daha da karmaşıklaşarak bütün insanlığın aktörü olduğu büyük boy yapılara doğru ilerleyen bir tarihi süreç geçirmiş ve geçirmeye de devam etmektedir.

Sosyolojik Savaşın Doğası, Konusu ve Amacı

Günümüz savaşlarının doğası, toplum bilim temellidir. Toplum bilim disiplinleri arası bir ortak akıl ile kurgulanan savaş denklemleri, sıklet merkezi sosyolojik alanlar olan bir doğaya sahiptir.

Savaşın güç bileşenleri gittikçe çeşitlenmekte, ağırlık ve etki dereceleri değişkenlik arz etmektedir. Kara, hava ve deniz askeri platformları ve karma donanımlar, sosyolojik savaşın bileşenleri olarak yeni fonksiyonlar kazanmıştır.

Sosyolojik savaş, doğası asimetrik olan ve bütün savaş türlerinin karışımı yeni nesil bir savaş türüdür.

Sosyal olaylar, dinamik, görelî ve bağlamsal özelliği ile somut ve genel geçer yasalara bağlanması oldukça güç olaylardır. Sosyal olayların bu özelliği, belirleyici konjonktürel şartlara odaklanmayı ve konu, amaç ve stratejilerin sürekli olarak uyarlanmasını, güncellenmesini gerekli kılmaktadır.

Toplumsal davranış, bireylerin ve grupların sayısız alt davranışlarının etkileşimi ve bir bileşkesi olarak ortaya çıkar. İşte sosyolojik savaşın konusu, bu etkileşimleri ve bileşkeyi değiştirmek için, bu sayısız bireysel ve toplumsal davranışlara kaynaklık eden kültürel dinamikleri etkilemektir. Bunun için, toplum üyelerinin bilgi ve kültür düzeyleri, yetenek ve becerileri, dolayısıyla da kişilik yapılarından aile yapısına ve üst düzeyde toplumsal yapıya kadar bütün sosyal katmanlar, sosyolojik müdahalenin konusunu oluşturmaktadır.

Sosyolojik savaşın hedefleri, yöntemleri ve etkileri, klasik savaşlardan tamamen farklıdır. Sosyolojik savaş, hedef toplumun sosyolojik gücünü bozmayı önceleyen, dayanışma dinamiklerine odaklanan; cepheleri inançlar, kültürler ve kimliklerden oluşan bir savaş türüdür.

“Aynı toplumda herhangi bakımdan farklı olan grupları çatıştırmak”¹⁰ gibi basit bir strateji temelinde yürütölen sosyolojik savaş, farklılıkları belirginleştirip keskinleştirme, kışkırtarak çatıştırma, çatışmaları örgütlü sosyolojik çatışmaya dönüştürme gibi taktik aşamalardan oluşur.

Sosyolojik savaş, hedef toplumdaki siyasi, sosyal, ekonomik ve askeri alanlarda dayanışma ve bütünleşme davranışlarının arka planındaki sosyolojik şemaları, çatışma, ayrışma ve ie kapanma şemalarına dönüştürme hedeflerinden geriye doğru planlanan bir savaştır.

Sosyolojik savaş, karşı cephede toplum içi çatışmayı ve çözülmeyi hedefler. Klasik savaşlarda kullanılan araç ve usullerden tamamen farklı olarak, bir ölke toplumunun dayanışmasına, sosyal bütönlüğüne, değerlerine karşı gerçekleştirilen lokal müdahalelerin toplamıdır.

Sosyolojik savaşın klasik savaş gibi, aşıkâr olarak silahlı güçlerle sınırı geçmek, hedeflere ateş açmak gibi anında reaksiyona yol açacak somut göröntüleri ve gürültüleri yoktur.

Sosyolojik savaşlar ani değil tedrici süreçlerde cereyan ettiği için klasik savaşlar gibi anında karşılık görmez. Hatta karşılık verme melekelerini körleştirdiği için, çoğu zaman sosyolojik saldırılar hissedilmez. Sosyolojik savaş ne kadar etkili ise, gerçekleştirdiği değişim ne oranda başarılı ise, o oranda bilinçsizliğe ve duyarsızlığa yol açtığı için, karşı tarafça algılanamayacaktır. Bu sebeple de karşı tarafın savunma

10 Tarhan, 2010, s. 25.

refleksi köreltilmiştir. Sosyolojik savaş, hedef toplumların reflekslerini körelten bir etki doğurur. “Haşlanmış kurbağa sendromu” diye meşhur bir metafor vardır. Bu metafor, sosyolojik savaşın etkisini çok net bir biçimde tanımlar:

Bir kurbağayı kaynar suyun iğine koyarsanız kendini hemen dışarı atmaya ęalıřacaktır. Ama eęer onu oda sıcaklığında suyun iğine koysanız ve korkutmazsanız, öylece kımıldamadan duracaktır. Bu arada su sıcaklığını yavaş yavaş artırırsanız, çok ilginę bir řey olur. Sıcaklık yükselirken kurbağa hiğbir řey yapmaz. Tersine, halinden keyfi çok yerinde gibi görünmektedir. Sıcaklık yavaş yavaş arttıka, kurbağa gittikçe daha çok sersemleyecektir. Ta ki, kaptan dışarı ıkacak takati kalmayana kadar. Onu dışarı fırlamaktan alıkoyacak hiğbir řey olmamasına rağmen, kurbağa orada oturup haşlanmayı bekleyecektir. Niye? Çünkü kurbağanın hayatına yñnelen tehditleri algılayan dāhili aygıtı onun çevresindeki ani değişmelere programlanmıştır. Yavař, tedrici değişmelere değil... Bu sebeple de, onun tepkisi, tedricen oluşan tehditlere karşı, hayatta kalmaya yñnelik olarak ters anlamda adapte olmaktan ibaret kalmaktadır. Bugün toplumlara yñnelen birincil tehditler ani olaylardan değil, yavaş ve tedrici sñreçlerden gelmektedir.¹¹

Sosyolojik savaşın en temel özelliği, oluşturduğu etki ile nedeni arasında doğrusal bir ilişki kurulamamasıdır. Bu ilişki kurulamadığı için, uygun bir karşı tutum geliştirilememektedir.

Sosyolojik savaş, “öznesi belirsiz asimetric bir tehdit”tir.¹² Sosyolojik savaş ajanları, görünmez dñřman gibidir. Yaklařma istikametleri meğhuldür. Hedef toplumun günlük olağan işleyişi iğine bir tüccar, bir eğitimci, bir turist, bir gazeteci,

11 Senge, 1996, s. 31-32

12 Bayraktar, 2015, s. 39.

bir bilim adamı ve benzer birçok sıfatla girer. Kolayca gerekli sosyolojik verilere ulaşabilir ve bu verileri merkezlerine ulaştırabilirler.

Sosyolojik savaşın stratejik hedeflerinden biri de hedef toplumun ruhsal ve psikolojik yapılarıdır. Toplumların fonksiyonel tutum ve davranışlara yönlendirilmesi, bu davranışın arka planındaki psikolojik şemaların düzenlenmesini gerekli kılmaktadır. Sosyolojik süreçler, birey ve toplum psikolojisinin de bir yansımasıdır. Dolayısıyla, psikolojik harp, sosyolojik savaşın taktik bir bileşenidir. Tıpkı diğer tüm savaş türleri gibi...

Sosyolojik savaş gizli bir savaştır; olayları, olguları, kavramları birbirinden ayıran çizgi belirsizdir. Hedefler, cephele ve düşmanlar da soyuttur. "Ne siyaset ve savaş, ne sivil ve asker, ne savaş alanı ve güvenlik alanı ne de savaş ve barış arasındaki sınır çizgisi net bir çizgidir. Söz konusu durumlar arasında net sınırlar değil, geçişken alanlar vardır. Artık neyin savaş, neyin siyaset; kimin sivil, kimin asker; nerenin savaş, nerenin güvenlik alanı; hangi durumun savaş, hangi durumun barış olduğu hakkında katı görüşler vazedilemez."¹³ Uluslararası bir sosyolojik savaş hukuku söz konusu değildir.

Sosyolojik savaş sistematik ve planlı bir savaş olmakla birlikte, klasik sıcak savaşlar gibi belli bir takvim içinde başlangıç ve bitimi hissedilen bir savaş değildir. Sosyolojik savaşın "ateşkes" veya "barış" gibi somut zaman dilimlerine ayrılamaması, bu süreçlerin savaş ve barış dönemleri konusunda da net bir ayırım yapılmasını engellemektedir. Klasik savaşlar gibi zamanı belirgin değildir.

13 Toptaş, 2009, s. 99.

Bu belirsizlik, sosyolojik savaşın belli bir takvim dâhilinde icra edilmediği, zaman unsurundan bağımsız olduğu anlamına gelmez. Elbette aşamaları vardır ve bu aşamalar belli bir takvim dâhilinde icra edilmektedir.

Sosyolojik savaş, sosyolojik sürekliliğin bir sonucu olarak sürekli özellikte bir savaş türüdür. Sosyolojik savaşların zaman dilimi, daha çok takvim ve zamanlama/eşzamanlama ile alakalıdır.

Zamanlama/eşzamanlama kuralı, klasik savaşlarda olduğu gibi, sosyolojik operasyonların da başarı şartları arasında yer alır. Yani sosyolojik savaş, karakteri itibariyle tüm zamanların savaşıdır; icra safhaları itibariyle ise zamanlaması doğru yapılması gereken bir aşamalı operasyonlar kümesidir.

Sosyolojik savaşın özelliği gereği, birey ve toplum kötü gidişatı görmekte, ancak bu gidişatın, maruz kaldığı sosyolojik operasyonlarla yönlendirildiğini görememektedir. Bu görüş kaybı, kendisi ve giderek kimlik değerleri hakkında olumsuz yargıları beslemektedir. Bu ise, sosyolojik savaşın ileri aşamalarına kapı açmaktadır. Algı yönetimi ile fert ve toplum, uygun mukabelede bulunmak bir yana, kendi kendine saldıran bir yapıya kavuşmaktadır.

Sosyolojik savaşın nihai amacı, bu savaşı yürüten devletlerin diğer toplumlar ve devletler üzerinde sürdürülebilir bir çıkar ve hâkimiyet üstünlüğu kurmalarıdır. Bu amaç doğrultusunda, kendi toplumu, hedef toplum ve çevre toplumların sosyal gücü biçimlendirilir. Hedef toplumların bu amaçlarına engel tüm dayanışma ve bütünlüşme özelliklerini kaybetmeleri sonucunu doğuracak aşamalı müdahaleler uygulanır.

Sosyolojik savaş, adeta bir örümceğin ağına düşürdüğu bir böcek gibi, toplumu sarıp sarmalar ve bütünlüşme savunma

mekanizmasını felç ederek onu yarı ölü bir konserveye dönüştürür.

Sosyolojik savaş, hedef toplumu mozaikleştirir. Toplumun farklı kesimlerinde azınlık kompleksini şiddetlendirir. Toplum bireyleri farklı etnik ve mezhepsel kimliklere odaklandırılarak, bu farklı kimlikleri birbirine açan, dolayısıyla sosyal, ekonomik ve siyasal örgütlenmeye zemin oluşturan çatı kimlik bağları koparılır. Bu aşamada, toplum, bütünlüyleyi özelliği yok edilmiş etnik, mezhep ve cemaat eksenli alt kimlikler ve birbirine rakip bölgesel liderler etrafında kamplara ayrılır.

Dayanışma bağlarından soyutlanmış ve kamplaşmış kimliklerin rekabetçi refleksleri kaçınılmazdır. Aralarında ergeç devleti ve kurumları kendi tekellerine alma mücadelesi başlar. Bu özelliği kazanmış kimliklerden oluşan toplum, dâhili ihtilaflar temelinde birbiri ile boğuşmaya başlar. Kimlikler arası gerilimler ve sürtüşmelerle giderek iç tutarlılığını ve istikrarını yitirir. İç tutarsızlık ve istikrarsızlık ise, toplumu ve üzerinde bulunduğu coğrafyayı siyasi, ekonomik ve askeri operasyonlara açık hale getirir.

Sosyolojik savaşın ana faaliyeti, sözü edilen amaçlar için fonksiyonel olan sosyolojik süreçleri oluşturmak ve bu sosyolojik süreçleri yönetmekten ibarettir.

Kısaca Sosyolojik savaş, bir sosyolojik süreç yönetimidir. Dayanışma ve sosyal bütünlüşme dinamikleri ile ilgilenen bir savaş türüdür.

Sosyolojik Savaş Silahları

Savaşların hangi türü olursa olsun, karşılıklı taarruz ve savunma; taarruz ederken savunma; savunurken taarruz şeklinde cereyan eder. Sosyolojik savaşta saldırı ve savunma alanları, savaşın taraflarına görelidir. Taraflardan birinin hedefi, diğerinin savunma alanını oluşturur.

Saldırı ve savunma ilişkisini en net bir şekilde elinde kalkan ve mızrak bulunan eski dönem bir savaşçı figürü ortaya koymaktadır. Günümüz teknolojilerinin şekillendirdiği son derece karmaşık savaş sistemlerini tasnif ettiğimizde ve sembolere indirgediğimizde saldırı/mızrak; savunma/kalkan karşımıza çıkar. Mızrak ve kalkan figürü, modern zamanlardaki savaşların da en yalın özeti gibidir.

Sosyolojik savaşın da kendine has mızrak ve kalkanı vardır. Bu sebeple, bir toplumsal yapının dinamiklerine yabancı olan liderler veya kurumlar, o toplumun sosyolojik mızrak ve kalkanını bilemez ve sosyolojik saldırılar karşısında adeta silahını ters tutan askerlere dönüşürler.

Sosyolojik savaş silahları, sosyolojik savaşın hedeflediği etkilere göre belirlenir. Sosyolojik savaşın hedefleri, sosyal bütünlüğün çözülmesi ve dayanışmanın parçalanıp dağıtılmasıdır. Bu etkinin oluşturulması için, toplumda sosyal bütünlük ve dayanışmayı besleyen, ayakta tutan tarihi, dini ve kültürel dinamiklerin tahrip edilmesi gerekir.

sosyolojik savaş silahları

Sosyolojik savaşın hedeflediği aşamalı/basamak hedefler, hedef toplumun tüm dinamiklerini, organlarını kuşatma ve etki altına alarak, toplum fertlerinin bütünlüşme ve dayanışma kodlarını bozmak; dolayısıyla toplumsal boyuttaki savunma reflekslerini yıkıma uğratmaktır.

Sosyolojik savaşın en fonksiyonel silahlarından birisi, çeşitli din, ırk ve meslek gruplarının dışlayıcı kimlik algısıdır. Dışlayıcılık, kimlikler arasında karşılıklı kaygı duyumuna yol açar. Toplumsal kaygı bozukluğu diyebileceğimiz bu duyum, farklı kimlikleri kümelenmeye, ayrışmaya ve alt kimlik dayanışmasına iter. Süreç, farklı kimliklerin örgütlü kiteselleşmesi ile sonuçlanır.

Böylece kimlikler silahlaştırılarak, hedef toplumun iç tutarlılığı ve yapışkanlığı ortadan kaldırılır. Etnik dışlayıcılık, dini ve mezhepsel dışlayıcılık, cemaat dışlayıcılığı, bir toplumun birlik ve dayanışmasını yok eden etkili birer sosyolojik silaha dönüştürülür.

Sosyolojik savaşta hedef topluma karşı kendi ordusu, kendi bürokrasisi, kendi eğitim sistemi ve kendi medyası silah olarak kullanılmaktadır. Bütün bu kurumlar o toplumun kimlik değerlerine karşı örgütlenmektedir. Böylece hedef toplum giderek kendi kendisi, kendi kurumları ve kendi kimlik değerleri ile çatışır hale gelmektedir. Hedef toplum, adeta silahını kendi başına dayamış bir insan gibi, bu kurumlarını kendi başına, kendi kalbine dayamış bir topluma dönüştürülmektedir.

İşte, sosyolojik savaş silahları, sözünü ettiğimiz hedeflenen bu etkilere göre tanımlanabilir. Sosyolojik savaş, klasik sıcak savaşlardan farklı olduğu gibi, silahları da farklıdır.

Sosyolojik savaş silahları, toplumun gözüne, kulağına, beynine, aklına, zihnine, duygularına, karakterine yöneltlen